

RAPORT Z RYNKU

Ceny uprawnień EUA

Pierwszy miesiąc nowego 2021 r. stał pod znakiem kolejnych rekordów cen uprawnień EUA i był pod tym względem podobny do grudnia 2020 r. Ceny uprawnień EUA w styczniu osiągnęły wartość bliską psychologicznego poziomu 35 EUR przy stosunkowo dużej zmienności (ale tym razem zakres pomiędzy minimum a maksimum był nieco niższy od grudniowego i wyniósł ok. 3,3 EUR). Po raz kolejny można napisać, że nigdy w historii istnienia rynku uprawnień do emisji (czyli od 2005 r.) nie odnotowano wyższych wartości. Kierunek cen uprawnień EUA w styczniu wyznaczały przede wszystkim ceny gazu, prognozy dotyczące ochłodzenia/ocieplenia pogody, zachowanie światowych indeksów akcji czy popyt ze strony prowadzących instalacje funkcjonujące w EU ETS, którzy potrzebują uprawnień do rozliczenia emisji za 2020 r. (a nie mogą ich pożyczyć z puli na 2021 r.) Stałym czynnikiem pro-wzrostowym, który miał również znaczenie w grudniu poprzedniego roku, było opóźnienie aukcji uprawnień z okresu rozliczeniowego 2021-2030.

Statystycznie, uprawnienia EUA w styczniu 2021 r. zyskały na wartości ponad 1%. Licząc od dnia 31 grudnia 2020 r. nastąpił wzrost cen na rynku spot giełd ICE oraz EEX z 32,54 do 32,89 EUR. Średnia ważona cena EUA oraz jednostek CER z 20 transakcyjnych dni stycznia wyniosła odpowiednio 33,31 EUR oraz 0,34 EUR. łączny wolumen obrotów uprawnień EUA (ICE i EEX spot) wyniósł ok. 18 mln, natomiast wolumen jednostek CER - ok. 1,25 mln.

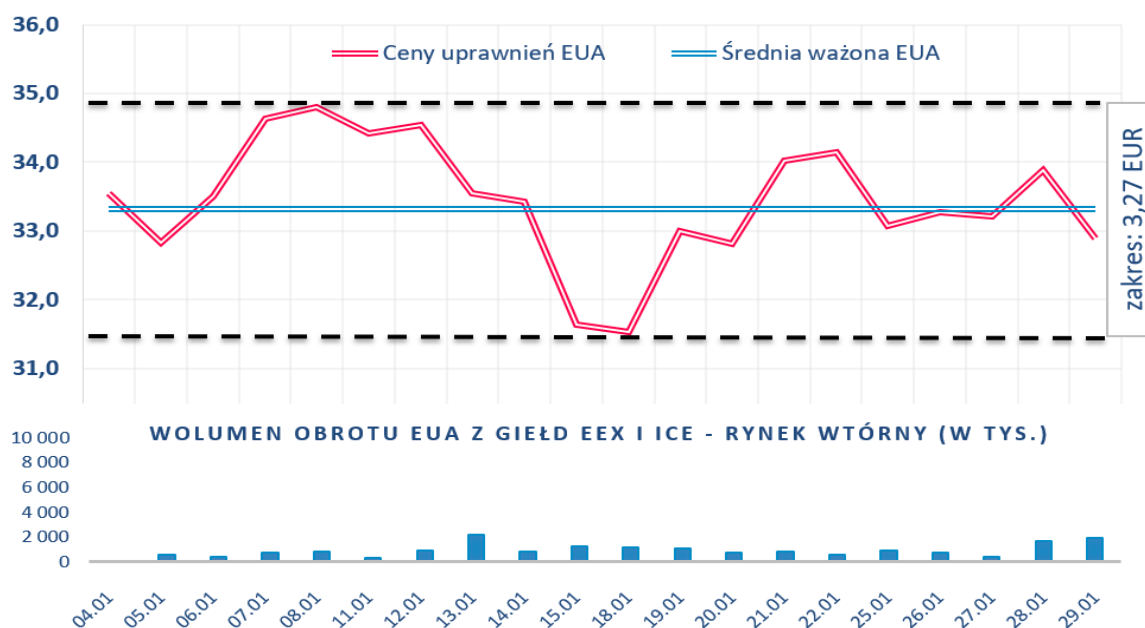
W numerze:

- ▶ Analiza kształtowania się poziomu cen uprawnień EUA na rynku wtórnym
- ▶ Najważniejsze wydarzenia rynkowe stycznia 2021 r.
- ▶ Informacje o rozliczeniu emisji za 2020 r.
- ▶ Prognozy cen uprawnień EUA w okresie 2021-2030 oraz perspektywy rynkowe na 2021 r.
- ▶ Podsumowanie III Forum Innowacji
- ▶ Najważniejsze informacje z innych systemów ETS
- ▶ Ogólnokrajowy system handlu uprawnieniami do emisji w Chinach
- ▶ Kalendarium najważniejszych wydarzeń w styczniu 2021 r.

Tabela 1. Notowania cen uprawnień EUA, EUAA oraz jednostek CER na rynku kasowym (spot – ICE i EEX) oraz terminowym („ICE EUA Futures Dec” dla lat 2021-2027) w dniach od 31 grudnia 2020 r. do 29 stycznia 2021 r.

Ceny uprawnień EUA (w EUR)								
Data	spot	Dec21	Dec22	Dec23	Dec24	Dec25	Dec26	Dec27
29-sty-21	32,89	32,95	33,18	33,52	33,99	34,74	35,49	36,24
31-gru-20	32,54	32,72	32,94	33,27	33,74	34,33	34,92	35,50
Zmiana	1,06%	0,70%	0,73%	0,75%	0,74%	1,19%	1,63%	2,08%
Ceny uprawnień lotniczych EUAA (w EUR)								
Data	spot	Dec21	Dec22	Dec23	Dec24	Dec25	Dec26	Dec27
29-sty-21	32,59	32,85	X	X	X	X	X	X
30-gru-20	31,59	32,42	X	X	X	X	X	X
Zmiana	3,17%	1,33%	X	X	X	X	X	X
Ceny jednostek CER (w EUR)								
Data	spot	Mar21	Dec22	Dec23	Dec24	Dec25	Dec26	Dec27
29-sty-21	0,38	0,36	X	X	X	X	X	X
31-gru-20	0,37	0,38	X	X	X	X	X	X
zmiana	2,70%	-5,26%	X	X	X	X	X	X

Wykres 1. Dzielne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA oraz poziom wolumenu na rynku spot giełd EEX oraz ICE w styczniu 2021 r. [w EUR]

Analiza kształtowania się poziomu cen uprawnień EUA na rynku wtórnym w styczniu¹

W nowym 2021 roku uprawnienia EUA weszły na fali wznoszącej – między 5 a 8 stycznia ich ceny wzrosły z 32,83 EUR do rekordowej wartości 34,80 EUR (a momentami nawet 35,20 EUR na rynku terminowym). Zbliżenie się do poziomu 35 EUR było możliwe prawdopodobnie dzięki kilku czynnikom, tj. braku handlu na rynku pierwotnym (wznowienie aukcji miało rozpocząć się dopiero pod koniec stycznia), prognozom pogody wskazującym na jej ochłodzenie, wysokim cenom gazu oraz wzrostem indeksów akcyjnych na rynkach światowych, w szczególności na silnie skorelowanych z uprawnieniami rynkach amerykańskich (na których wciąż trwa hossa). Psychologiczny poziom bliski 35 EUR stanowił barierę nie do przejścia i został potraktowany przez inwestorów jako dobra okazja do realizacji zysków. W jej efekcie w dniu 18 stycznia ceny uprawnień osiągnęły minimum miesiąca, tj. wartość 31,53 EUR. Warto zauważyć, że spadki wartości cen uprawnień zbiegły się w czasie ze znaczącymi spadkami cen gazu (tym razem prognozy dotyczące pogody były łagodniejsze). Wydaje się, że powyższa korekta i relatywnie niska cena były szansą do dokupienia uprawnień przez prowadzących instalacje

funkcjonujące w EU ETS (w szczególności przez sektor przemysłowy). Należy przypomnieć, że termin rozliczenia emisji za 2020 r. upływa 30 kwietnia 2021 r., a do rozliczenia emisji z instalacji za 2020 r. nie można wykorzystać uprawnień z 2021 r. Wzmożony popyt na uprawnienia i ponowny wzrost cen gazu wywindowały ceny uprawnień do poziomu 34,15 EUR w dniu 22 stycznia. Jednak w kolejnych dniach znów na rynku dominowała podaż na rynku. W efekcie wartość uprawnień w ostatnim dniu stycznia spadła poniżej 33 EUR (32,89 EUR). Cenom na rynku wtórnym nie pomogła długo wyczekiwana przez inwestorów pierwsza w 2021 r. aukcja niemieckich uprawnień EUA. Pomimo, że cena rozliczeniowa (33,51 EUR) znajdowała się znacząco powyżej ceny na rynku wtórnym (o 0,27 EUR), nie stanowiło to pretekstu dla inwestorów do zapoczątkowania wzrostu cen. Być może przyczynił się do tego stosunkowo niski współczynnik popytu na aukcji tzw. *cover ratio*, czyli stosunek zapotrzebowania do wolumenu uprawnień sprzedawanego na aukcji, który wyniósł tylko 1,59.

¹ Opracowano na podstawie informacji i danych publikowanych przez m.in. giełdy ICE, EEX oraz Refinitiv.

Najważniejsze wydarzenia rynkowe stycznia 2021 r.

1. W dniu 4 stycznia br. Komisja Europejska zakończyła konsultacje społeczne, przedmiotem których był projekt rozporządzenia wykonawczego przedstawiający zaktualizowane wartości benchmarków, które będą obowiązywać w latach 2021–2025². Konsultacje trwały od 8 grudnia 2020 r. (**4 stycznia**)
1. W dniu 8 stycznia br. cena uprawnień EUA na rynku spot osiągnęła rekordowy poziom 34,80 EUR. Nigdy wcześniej tj. od 2005 r. cenom uprawnień nie udawało się osiągnąć tak dużych wartości. Później jeszcze ten wynik został poprawiony na rynku terminowym, na którym momentami za uprawnienia (symbol DEC21) trzeba było zapłacić 35,20 EUR (8 stycznia) oraz nawet 35,42 EUR (12 stycznia). (**8 stycznia**).
2. Norweski rząd przedstawił kompleksowy plan działań na rzecz klimatu do 2030 r. Plan koncentruje się na emisjach gazów cieplarnianych, które nie są objęte systemem handlu uprawnieniami do emisji EU ETS, głównie na emisjach z sektora transportu, odpadów, rolnictwa i budynków oraz niektórych emisjach z produkcji przemysłowej oraz przemysłu naftowego i gazowego. Norwegia podpisała porozumienie z UE w sprawie udziału w prawodawstwie UE dotyczącym klimatu w latach 2012–2030, dotyczące rozporządzenia w sprawie wspólnego wysiłku redukcyjnego w zakresie emisji spoza EU ETS, rozporządzenia w sprawie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF) oraz unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS). Jednym z głównych sposobów osiągnięcia celów redukcji emisji ma być wdrożenie nowych zasad zamówień publicznych w zakresie wymogów zeroemisyjności dla samochodów osobowych i małych busów w 2022 r. oraz dla większych autobusów od 2025 r. Takie kryteria mają zostać również określone dla usług promowych i szybkich statków pasażerskich. W planie Norwegia proponuje stopniowe podwyższanie stawki podatku od emisji dwutlenku węgla z obecnego poziomu około 57 EUR/t ekw. CO₂ do około 193 EUR/t ekw. CO₂ w 2030 r. W planie rozważane są również opcje pochłaniania CO₂ i redukcję emisji w sektorze LULUCF³. (**12 stycznia**)
3. Komisja Europejska zakończyła konsultacje społeczne w sprawie inicjatywy „EU ETS – Updated rules for aviation”, gdzie zainteresowane strony mogły wyrazić swoją opinię w sprawie przeglądu dyrektywy EU ETS w kontekście uwzględnienia mechanizmu CORSIA⁴. (**14 stycznia**)
4. Po zaprzysiężeniu Joe Bidena na 46 prezydenta USA, Stany Zjednoczone ponownie przystąpiły do Porozumienia paryskiego zgodnie z formalnie przedłożonym w dniu 20 stycznia 2021 r. do Sekretarza Generalnego ONZ dokumentem akceptacji Porozumienia paryskiego. USA staną się stroną Porozumienia paryskiego po wejściu umowy w życie w dniu 19 lutego 2021 r.⁵ (**20 stycznia**)
5. Rada UE przyjęła konkluzje pt. *Dyplomacja klimatyczna i energetyczna – realizacja zewnętrznego wymiaru Europejskiego Zielonego Ładu*, w których określono główne wyzwania i założenia w sprawie dyplomacji klimatyczno-energetycznej i sposobie promowania na zewnątrz wszystkich wymiarów Europejskiego Zielonego Ładu. W konkluzjach Rada podkreśliła ogromną rolę Afryki, która dotychczas odpowiada jedynie za 2% emisji ze względu na niskie zużycie energii, które jednak w przyszłości będzie wzrastało. Jak podkreślono w konkluzjach w celu zapewnienia wzrostu poziomu jakości życia, bez znaczącego

² https://ec.europa.eu/clima/news/draft-implementing-regulation-determining-revised-benchmark-values-period-2021-2025-open-4-week_en

³ https://www.enerdata.net/publications/daily-energy-news/norway-new-climate-action-plan-2030.html?utm_source=Enerdata&utm_campaign=7225646b4f-Email_Daily_Energy_News_01_2021&utm_medium=email&utm_term=0_838b1c9d18-7225646b4f-123923653

⁴ https://ec.europa.eu/clima/consultations/public-consultation-eu-emissions-trading-system-updated-rules-aviation_en

⁵ <https://unfccc.int/news/un-welcomes-us-announcement-to-rejoin-paris-agreement>

podnoszenia poziomu emisji konieczne będzie poniesienie wielu nakładów, a klimat ma być kluczowym elementem partnerstwa z Afryką. Podkreślono również wielką rolę kolejnej już 26 Konferencji Stron Konwencji Klimatycznej COP 26, która ma odbyć się w grudniu br.⁶ (**25 stycznia**)

6. W dniu 29 stycznia br. po prawie 1,5 miesiącu przerwy wznowiono aukcje uprawnień do emisji przeprowadzane

w ramach rynku pierwotnego systemu EU ETS. Przedmiotem sprzedaży pierwszej przeprowadzonej w 2021 r. aukcji były uprawnienia EUA należące do Niemiec. Sprzedano ok. 2,65 mln uprawnień po cenie rozliczenia wynoszącej 33,51 EUR. Wolumen zgłoszonych ofert opiewał na ok. 4,2 mln uprawnień. Do aukcji zgłosiło się 27 podmiotów, z czego 19 podmiotom udało się zakupić uprawnienia.⁷ (**29 stycznia**)

| Rozliczenie emisji za 2020 r.

Termin rozliczenia emisji powstałej w III fazie unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU-ETS), tj. w okresie 2013-2020, upłyne 30 kwietnia br. Zgodnie z art. 56 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 2019/1122⁸ rozliczenie wyżej wymienionych emisji będzie możliwe wyłącznie przy użyciu uprawnień do emisji (jednostek EUA) wydanych na ten sam okres rozliczeniowy. Oznacza to, że dostępne na rynku uprawnienia EUA sprzedawane na aukcjach, a pochodzące z IV okresu EU ETS (2021-2030) nie będą mogły zostać użyte do rozliczenia emisji wytworzonej w roku 2020 i latach wcześniejszych.

Jednocześnie, zgodnie z art. 13 dyrektywy 2003/87 WE oraz art. 16 ust. 1 *ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych*, uprawnienia do emisji wydane w III fazie pozostaną ważne w kolejnej fazie. Informację o fazie, w której powstały uprawnienia do emisji można znaleźć w Rejestrze Unii, w zakładce *Saldo* (kolumna – *Faza ETS*) rachunku, na którym znajdują się jednostki. Więcej informacji na temat rozliczenia emisji można znaleźć na stronie <http://www.rejestr.kobize.pl/>.

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2021/01/25/council-adopts-conclusions-on-climate-and-energy-diplomacy/>

⁷ <https://www.eex.com/en/market-data/environmental-markets/auction-market>

⁸ Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) nr 2019/1122 z dnia 12 marca 2019 r. uzupełniające dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do funkcjonowania rejestru Unii (Dz. Urz. UE L 177 z 2.7.2019 r., s. 3, z późn. zm.)

Prognozy cen uprawnień EUA w okresie 2021-2030 oraz perspektywy rynkowe na 2021 r.⁹

Prognozy cen uprawnień EUA w latach 2021-2030

W dniu 18 stycznia br. Reuters przeprowadził ankietę wśród kilkunastu instytucji finansowych, m.in. Vertis, BNEF, Energy Aspect, Morgan Stanley, dotyczącą prognoz cen uprawnień EUA w latach 2021-2023 (ich średnie wartości przedstawiono w tabeli 2). Analitycy rynkowi są zdania, że uprawnienia EUA w I i II kwartale obecnego roku będą warte średnio odpowiednio 32,74 EUR oraz 33,63 EUR. W całym 2021 r. ich średnia cena powinna ukształtować się na poziomie 39,24 EUR. Pozwala to sądzić, że ich wartości w III i IV kwartale roku mogą zbliżyć się do wartości 50 EUR. Prognozy na 2022 i 2023 r. sugerują, że ceny osiągną poziomy ok 46 EUR. W długim terminie ceny uprawnień mogą rosnąć liniowo, średnio od ok. 41 EUR w 2025 r. do ok. 72 EUR w 2030 r.

Co czeka rynek uprawnień w 2021 r.?

W II kwartale 2021 r. z uwagi na przewidywane większe zastosowanie szczepionek na COVID-19 (oferowanych przez kilka firm) należy spodziewać się powrotu europejskich gospodarek na ścieżkę wzrostową. Zgodnie np. z najnowszym raportem Oxford

Economics dotyczącym globalnych perspektyw gospodarczych unijny poziom PKB UE ma wzrosnąć w 2021 r. oraz w 2022 r. o odpowiednio 4,47% oraz o 4,58%. Jednakże istnieje również pewne ryzyko, że dalszy rozwój pandemii może lub jego nowe odmiany opóźnią ten wzrost lub go ograniczą. Z punktu widzenia wielkości emisji oznacza to prawdopodobny ich wzrost w obydwu latach (choćby z powodu niskiej bazy w 2020 r. w efekcie COVID-19).

Propozycja KE z września i decyzja Rady Europejskiej z grudnia 2020 r. o podniesieniu unijnego celu redukcji emisji do 2030 r. do *co najmniej 55%* powinno stanowić wsparcie dla cen uprawnień w tym roku. Co prawda szczegóły dotyczące kształtu i mechanizmów w zakresie przyszłej polityki klimatyczno-energetycznej (w tym zmian w systemie EU ETS i non-ETS) będą znane dopiero w czerwcu, jednak już dziś wiadomo, że zmniejszenie podaży uprawnień EUA w systemie EU ETS jest raczej nieuniknione. Punktem newralgicznym będą zmiany w systemie EU ETS dotyczące w szczególności liniowego współczynnika redukcji (LRF) oraz rewizja mechanizmu MSR. W przypadku LRF

Tabela 2. Prognoza średnich cen uprawnień EUA na poszczególne lata 2021-2023 autorstwa różnych instytucji finansowych, m.in. Vertis, BNEF, Energy Aspect, Morgan Stanley (ceny w EUR)

Wyszczególnienie	I kw. 2021	II kw. 2021	2021	2022	2023
Średnia cen prognoz uprawnień EUA ze stycznia 2021 r.	32,74	33,63	39,24	46,24	46,08
Średnia cen prognoz uprawnień EUA z października 2020 r.	33,27	x	37,86	41,61	46,15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Refinitiv z dnia 18 stycznia 2021 r.

Tabela 3. Średnie prognozy cen uprawnień EUA na poszczególne lata 2024-2030 autorstwa Refinitiv, Bloomberg, ICIS, Energy Aspects (ceny w EUR)

Wyszczególnienie	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Średnia z cen uprawnień EUA z grudnia 2020 r.	43,25	40,75	46,50	50,00	58,25	64,50	72,25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie konferencji KE i Vivid Economics ws. rewizji MSR, która odbyła się w dniu 3 grudnia 2020 r.

⁹ Na podstawie informacji Refinitiv

ważny będzie sposób jego wprowadzenia, tzn. data (czy w 2023 r. czy w 2025 r.?), wielkość LRF (określenie % redukcji), oraz czy zastosować tzw. *rebasing* (tzn. czy dostosować cap do aktualnego poziomu emisji). Natomiast w przypadku rezerwy MSR kluczowe mogą być zmiany parametrów rezerwy (np. obniżenie górnego progu czy zmiana wielkości zasilającej rezerwę – tzw. % *intake rate*), ujęcie sektora lotniczego w kalkulacji nadwyżki czy zmiany w mechanizmie anulowania od 2023 r. uprawnień dostępnych w rezerwie MSR (np. zostawienie pewnej liczby uprawnień dla sektora przemysłu).

Prowadzący instalacje funkcjonujące w systemie EU ETS nie mają możliwości wykorzystania uprawnień EUA dla IV okresu do rozliczenia swoich emisji za 2020 r. Do tego celu nie mogą być wykorzystywane również uprawnienia EUA sprzedawane na aukcjach pierwotnych od 29 stycznia br. Rozliczenia można dokonać tylko i wyłącznie uprawnieniami, które znajdują się na rynku wtórnym, tj. na rynku kasowym (*spot*) i terminowym (np. marcowymi lub kwietniowymi kontraktami *futures*) na giełdach ICE i EEX dedykowanymi dla III okresu EU ETS (wraz ze startem aukcji na rynku wtórnym odbywa się również równoległy handel uprawnieniami dla IV okresu). Jak zauważają eksperci, niektórzy uczestnicy EU ETS mogą zostać zaskoczeni tym podziałem i nieświadomie kupować uprawnienia dla IV okresu myśląc, że mogą nimi rozliczyć 2020 r. Można zatem uznać to za dodatkowy czynnik pro-wzrostowy dla cen uprawnień EUA z IV okresu przynajmniej do kwietnia br. Ponadto sektor przemysłu ma coraz większą świadomość tego, że w przyszłości dostanie mniej uprawnień niż wynoszą potrzeby i w związku z tym prowadzący instalacje nie są skory do ich sprzedawania. Co więcej, dążą do dodatkowego zabezpieczenia, wykorzystując cykliczne spadki cen uprawnień – z obserwacji analityków wynika, że okazją do zakupów była cena 25 EUR, czy później 30 EUR.

Ważnym dniem dla uczestników rynku w 2021 r. będzie publikacja

KE dotycząca liczby uprawnień „w obiegu”, czyli nadwyżki uprawnień (tzw. *TNAC*) potrzebnej do określenia liczby uprawnień zasilającej rezerwę MSR (która jednocześnie oznacza redukcję wolumenów aukcyjnych) od września 2021 r. do sierpnia 2022 r. (w tej chwili wolumeny ujęte w kalendarzu aukcji na 2021 r. uwzględniają działanie rezerwy do sierpnia 2021 r.). Tegoroczny *TNAC* odzwierciedli - spowodowany koronawirusem - 16% spadek emisji w 2020 r., co oznaczać będzie większą redukcję uprawnień z aukcji. Należy zauważyć, że nadwyżka z maja poprzedniego roku była sztucznie zaniżona, ponieważ nie obejmowała wstrzymanych brytyjskich aukcji (ale obejmowała za to popyt, czyli emisje z tego państwa).

Na rynku można zauważyć również coraz więcej podmiotów finansowych traktujących zakup uprawnień jako inwestycje długoterminowe. Carbon Reporter poinformował ostatnio, że liczba funduszy inwestycyjnych mająca w swoich portfelach uprawnienia do emisji podwoiła się w latach 2018-2020 (z ok. 100 do 200). Natomiast niedawno Financial Times informował o funduszach hedgingowych, które *grają na wzrosty cen* w długim terminie, czyli spodziewają się, że uprawnienia EUA będą zyskiwać na wartości. Dowodzą tego informacje podane przez Refinitiv, że w zleceniach na rynku czekają bardzo wysoko obstawiane opcje *call* na uprawnienia na 2021 r., sięgające wartości od 50 EUR do 75 EUR.

Oczekuje się, że zmienność na rynku uprawnień EUA w 2021 r. będzie utrzymywać się na wysokim poziomie. Przy wycenach uprawnień EUA warto brać pod uwagę inne rynki, np. indeksy akcyjne na świecie (w szczególności w USA). Historia pokazuje, że pomiędzy tymi dwoma rynkami istniała silna korelacja w 2020 r., co pozwala sądzić, że tak samo będzie w 2021 r. Ożywienie gospodarcze, którego spodziewają się ekonomiści w 2021 r. powinno pomóc tym rynkom, a pośrednio również rynkowi uprawnień do emisji.

| Podsumowanie III Forum innowacyjności

W dniu 29 stycznia br. odbyła się konferencja on-line pt. „*Climate in the face of the 21st century challenges*”, której celem była dyskusja nad planowanym w ramach pakietu „Fit for 55%” rozwojem systemu EU ETS i obszaru non-ETS w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych. W dyskusji panelowej uczestniczyło szerokie grono ekspertów, w tym przedstawiciele polskiego rządu, przemysłu, środowiska akademickiego i ekspertów rynkowych. Wśród uczestników spotkania byli, m.in. [Pan Adam Guibourgé-Czetwertyński](#), Podsekretarz Stanu, Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz [Pan Jos Delbeke](#), były Dyrektor Generalny DG ds. Działań na rzecz Klimatu Komisji Europejskiej. Spotkanie otworzył [Pan Prof. Aleksander Nawrat](#) z Ministerstwa Środowiska i Klimatu, a moderatorami dyskusji byli: [Pani Marta Rosłaniec](#) oraz [Pan Robert Jeszke](#) (CAKE/KOBiZE). Spotkanie było prowadzone w jęz. angielskim.

Część I: prezentacja CAKE/KOBiZE „Fit for 55%”

[Pani Izabela Zborowska](#) i [Pan Maciej Pyrka](#) (CAKE/KOBiZE) omówili kluczowe elementy rewizji systemu EU ETS i non-ETS (decyzja ESR) dla pakietu „Fit for 55%” oraz rozwiązania i mechanizmy, które mogą zostać wdrożone. Najważniejsze wyzwania planowane w II kwartale 2021 r. to również: rewizja LULUCF (LULUCF Regulation), rewizja mechanizmu MSR (ang. Market Stability Reserve), wprowadzenie mechanizmu granicznego (CBAM), czy nowelizacja dyrektywy efektywności energetycznej i OZE. W non-ETS kluczowe będzie określenie wysiłków redukcyjnych państw czł. w okresie 2021-2030 oraz kwestia rozszerzenia EU ETS o sektory dotychczas objęte non-ETS, tj. transport czy budownictwo. Obecnie prowadzone są analizy, np. czy należy objąć te sektory nowym systemem handlu, czy może tylko podatkiem krajowym). Z kolei w systemie EU ETS podwyższenie celu redukcyjnego UE do -55% w 2030 r. przełoży się na różne rozłożenie wysiłku redukcyjnego w EU ETS i non-ETS (np. odpowiednio 65% i 41% redukcji). Włączenie do EU ETS całego lotnictwa, sektora komunalno-bytowego oraz transportu zmieni te proporcje jeszcze bardziej, 60% vs. 31%. Przy okazji rewizji rezerwy MSR mogą zmienić się parametry – górny próg (zmniejszenie) oraz

procentowy współczynnik transferu uprawnień do MSR, a anulowanie uprawnień w rezerwie od 2023 r., może zostać ograniczone. Jeśli chodzi o mechanizm graniczny (tzw. CBAM), to może on zostać wprowadzony w jednej z kilku postaci, np. podatku importowego, konsumpcyjnego, węglowego (np. rodzaj akcyzy lub podobny do VAT) lub na zasadzie włączenia importerów do systemu podobnego do EU ETS.

Część II: dyskusja panelowa pt. „Revision of the EU climate legislation in the 2030 perspective”

[Pan Jos Delbeke](#) (EUI), w kontekście celu redukcji emisji o 55% do 2030 r., mówił o środkach finansowych na kolejne lata, Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (JTF), nowej rewolucji w zakresie innowacji (np. dyskusja dotycząca roli wodoru) oraz o konieczności zachowania równowagi pomiędzy sektorami non-ETS i EU ETS oraz uwzględnienia LULUCF w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej (np. z zastosowaniem projektowych mechanizmów offsetowych związanych z pochłanianiem, co wymagałoby wiarygodnego systemu monitoringu weryfikacji (MRV)). W swoim wystąpieniu docenił rolę opracowanego przez CAKE/KOBiZE raportu na temat mechanizmu granicznego (ang. Carbon Border Adjustment Mechanism), szczególnie ze względu na obecnie toczącą się dyskusję (analiza CAKE jest dostępna [tutaj](#)). [Pani Ewa Krukowska](#) (Bloomberg) przedstawiła opinię w zakresie sytuacji na forum europejskim – w czerwcu KE ma ujawnić pakiet legislacji nazywany „Fit for 55% package”, który ma przedstawić propozycje dot. rewizji: systemu EU ETS, rozporządzenia ESR, uwzględnienia zakresu ESR w EU ETS, opodatkowania energii, LULUCF-u, efektywności energetycznej oraz OZE. Przedstawiła również prognozy BloombergNEF (BNEF) dotyczące cen uprawnień EUA na 2030 r. – od 50 EUR w scenariuszu łagodnym do ponad 80 EUR w scenariuszu restrykcyjnym. [Pan Andrei Marcu](#) (ERCST) mówił o wsparciu dla transformacji gospodarki unijnej poprzez wprowadzenie zachęt dla inwestorów, konieczności dekarbonizacji przemysłu w kontekście podwyższonych celów redukcyjnych, podatku CBAM w kontekście rezygnacji z bezpłatnej alokacji uprawnień na rzecz pełnego aukcjoningu, rozszerzeniu liczby sektorów w EU ETS oraz

rewizji MSR (o dynamicznych progach oraz jego sprzeciwie wobec anulowania uprawnień z rezerwy od 2023 r.). Podkreślił, że Strategia Europejskiego Zielonego Ładu zawiera kilka elementów, których wprowadzenie powinno być ze sobą skorelowane i następować kompleksowo. [Pan Adam Guibourgé-Czetwertyński, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska](#), podkreślił, że w Ministerstwie przygotowano projekt transformacji polityki energetycznej, która jest wielkim wyzwaniem dla naszego kraju („Polityka Energetyczna Polski do 2040 r.” została przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 02.02.2021 r.). Zaznaczył, że na poziomie UE, Polska również chce uczestniczyć w osiągnięciu celów redukcji emisji przyjętych przez UE, jednak transformacja energetyczna wymaga wielu zmian szczególnie w Polsce. Pan Minister przywołał, że Polska w ostatnim roku przedstawiła propozycję zmiany EU ETS. Istnieje wiele możliwości zwiększenia celów redukcyjnych innych niż zwiększanie zakresu EU ETS, tak aby nie budować nowych obciążeń socjalnych. W zakresie propozycji dotyczącej CBAM podkreślił, że ten element samodzielnie nie doprowadzi do realizacji celów i jest elementem, który musi być rozważany w połączeniu z innymi politykami. [Pan Tomasz Dąbrowski \(PKEE\)](#) wskazał, że konsekwencją włączenia nowych sektorów do EU ETS może być zwiększone zapotrzebowanie na energię. Zaznaczył, że konieczne jest stworzenie i przekształcenie systemu energetycznego, tak aby koszt przeniesiony na konsumentów i przemysł nie spowodował zbyt dużych obciążeń. W Polsce planowane są trzy ścieżki reformacyjne: restrukturyzacja sektora górnictwa, zamknięcie elektrowni węglowych oraz inwestycje w nowe źródła, tak aby zabezpieczyć bezpieczeństwo dostaw. Polska zdecydowała się na inwestycje w energetykę wiatrową na morzu (offshore), ale również energetykę jądrową, która raczej będzie jednak dostępna w perspektywie 2040 r. Podkreślił również konieczność magazynowania energii i inwestycji w gaz (zarówno w budowanie sieci oraz rurociągi). [Pan Tobiasz Adamczewski \(Forum Energii\)](#), podkreślił rolę mechanizmów solidarnościowych w EU ETS, na których powinny opierać się nowe sektory, które powinny znajdować się w odrębnym systemie EU ETS. Problemem może być akceptacja społeczna dla wyższych kosztów w nowych sektorach, które dla gospodarstw domowych mogą oznaczać

nawet ich podwojenie (poprzez dodatkowe wliczenie koszt zakupu uprawnień). [Pan Adam Berman \(IETA\)](#), przyznał, że rezerwa MSR działa prawidłowo i przypomniał, że MSR jest mechanizmem, który powinien stabilizować rynek w kontekście popytu i podaży uprawnień. Przy zmianie mechanizmu MSR pod uwagę powinno się wziąć podwyższenie celu redukcyjnego UE do 55%, jak również inne, też krajowe polityki redukcji emisji, które mają wpływ na jej działanie. Progi w MSR powinny zostać obniżone, a % współczynnik podwyższony z uwagi na dekarbonizację gospodarki w UE, jednak decydujący będzie poziom LRF. Z uwagi na możliwy problem z płynnością uprawnień w 2030 r. oraz wdrożenie Europejskiego Zielonego Ładu, być może w rezerwie powinna znaleźć się niewielka liczba uprawnień przeznaczona dla przemysłu. [Pani Bernadett Papp \(Vertis Finance\)](#) podkreśliła, że system EU ETS staje się ogromnym wyzwaniem dla uczestników. Dla sektora przemysłu, obecnie rysuje się niepewna przyszłość, w szczególności ze względu na kwestię braku wiedzy odnośnie przyszłej ceny uprawnień i liczby bezpłatnych uprawnień (mniejszy przydział uprawnień, kwestia CBAM). Prowadzący instalacje w EU ETS muszą mieć jasny i klarowny sygnał cenowy, aby móc podjąć się długoterminowych inwestycji, a przyszłość związana z przydziałem bezpłatnych uprawnień jest obecnie najważniejszą sprawą dla przemysłu. [Pan Robert Jeszke \(CAKE/KOBIZE\)](#) kontynuując dyskusję w zakresie najbardziej prawdopodobnych scenariuszy włączenia sektorów spoza ETS, takich jak transport i budynki do EU ETS, wskazał na potencjalne problemy takiego rozwiązania, skoro oba sektory mają różną specyfikę. Podkreślił, że punkt startowy dla państw z Europy środkowo-wschodniej jest kompletnie inny, przede wszystkim ze względu na sektor energetyczny. Dla Polski bardzo ważny jest także sektor transportu, jak również aspekt społeczny, tak „aby nie pozostawić nikogo w tyle”. W kontekście reformy MSR bardzo ważne będzie uwzględnienie wszystkich innych polityk, np. efektywności energetycznej, brak płynności na rynku w przyszłości, czy włączenie nowych sektorów. W odniesieniu do podatku CBAM, bardzo trudne będzie przekonanie państw trzecich do stosowania tak restrykcyjnej polityki klimatycznej jaką stosuje UE (pośrednio poprzez włączenie ich do CBAM). Być może jest to

też odpowiedni moment, aby dokonane zostały zmiany samego WTO, która powinna brać pod uwagę aspekty klimatyczne.

Konferencja cieszyła się dużym powodzeniem – zgromadziła ok. 400 obserwujących uczestników na różnych kanałach online. Było to możliwe dzięki międzynarodowemu charakterowi spotkania i ogromnej wiedzy i doświadczeniu prelegentów. Podczas konferencji podniesiono wiele istotnych kwestii związanych z systemem EU ETS i non-ETS, jak również do nowych regulacji prawnych, w kontekście

podniesienia celu redukcji emisji do 2030 r. oraz neutralności klimatycznej, co pozwoliło na poszerzenie wiedzy i świadomości zarówno o polskiej sytuacji w zakresie dostosowania się do celów klimatycznych, jak i określenia przyszłych wyzwań w kontekście zaproponowanej legislacji w ramach Europejskiego Prawa Klimatycznego, które jest ważnym elementem wdrożenia strategii Europejskiego Zielonego Ładu. Transmisja z wydarzenia jest dostępna pod adresem: [facebook.com](https://www.facebook.com) oraz [PAP](#).

Najważniejsze informacje z innych systemów ETS

- ▶ **4 stycznia** – Korea Płd. dąży do zmniejszenia o ok. 30% emisji dwutlenku węgla z podróży kolejną poprzez wymianę wszystkich lokomotyw w pociągach pasażerskich z silnikami wysokoprężnym na nowe elektryczne pociągi trakcyjne. W ramach rządowych planów na sieci kolejowe zostanie przeznaczonych ok. 64,7 mld USD. W ten sposób Korea ma ograniczyć emisję gazów cieplarnianych o ok. 70 tys. ton. Prezydent Korei zadeklarował, że do 2050 r. Korea będzie neutralna pod względem emisji dwutlenku węgla oraz będzie inwestować w energię słoneczną, samochody elektryczne i na wodór. [[link](#)]
- ▶ **5 stycznia** – Argentyna zaktualizowała swój wkład NDC (ang. *Nationally Determined Contributions*), w którym zobowiązała się nie przekroczyć do 2030 r. poziomu emisji netto gazów cieplarnianych w wysokości 359 Mt ekw. CO₂, co stanowi spadek emisji o 19% w porównaniu z historycznym szczytem osiągniętym w 2007 r. Wielkość tej emisji jest również mniejsza o 25,7% w porównaniu z poprzednim INDC, złożonym w 2016 r. Emisje ze spalania paliw od 2016 r. spadały o 4% rocznie, osiągając w 2019 r. ok. 170 Mt CO₂. [[link](#)]
- ▶ **7 stycznia** – w lutym 2021 r. Chiny planują uruchomienie ogólnokrajowego systemu handlu uprawnieniami do emisji ETS. Początkowo system obejmie ponad 2,2 tys. przedsiębiorstw z sektora energetycznego (elektrownie węglowe i gazowe) i będzie obejmował ok. 40% krajowych

emisji. Chiny rozpoczęły działalność w zakresie ETS uruchamiając od 2013 r. siedem pilotażowych regionalnych systemów ETS, które w sierpniu 2020 r. obejmowały prawie 3 tys. instalacji przemysłowych i sprzedały ok. 400 mln uprawnień do emisji. Chiny rozpoczęły uruchamianie ogólnokrajowego ETS w grudniu 2017 r., jednak w pierwszej kolejności (przed rozpoczęciem handlu uprawnieniami) musiały się zająć budową infrastruktury prawnej i technicznej (więcej o Ogólnokrajowym systemie handlu uprawnieniami do emisji w Chinach w dalszej części raportu). [[link](#)]

- ▶ **8 stycznia** – Korea Płd. zaktualizowała swój wkład NDC, w którym obowiązała się do zmniejszenia całkowitej emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. o 24,4%, w porównaniu z poziomem z 2017 r. (709,1 Mt ekw. CO₂). Korea zamierza osiągnąć do 2030 r. poziom emisji gazów cieplarnianych w wysokości 536 Mt ekw. CO₂. Do osiągnięcia tego celu Korea będzie wykorzystywać swój system handlu uprawnieniami do emisji KETS, który obejmuje 73,5% krajowej emisji gazów cieplarnianych. W swoim pierwszym wkładzie INDC kraj planował obniżyć emisje gazów cieplarnianych do 2030 r. o 37% w stosunku do scenariusza BAU (ang. *business as usual*) we wszystkich sektorach gospodarki, tj. z 850,6 Mt ekw. CO₂ (bez LULUCF) do 535 Mt ekw. CO₂. W maju 2020 r. Korea Płd. przedstawiła długoterminowy plan przechodzenia z energetyki ciepłej i jądrowej na źródła odnawialne na lata

2020-2034. Plan zakłada zwiększenie udziału OZE w miksie energetycznym z obecnych 15% do 40% w 2034 r., przy jednoczesnym utrzymaniu udziału elektrowni zasilanych LNG z ok. 31-32% udziałem i zamknięciu wszystkich elektrowni węglowych, których 30-letni okres eksploatacji wygaśnie do 2034 r. W październiku 2020 r. Korea Południowa zobowiązała się do osiągnięcia neutralności emisyjnej do 2050 r. Emisje CO₂ ze spalania paliw wzrastały w latach 2000–2018 o 2,3% rocznie, ale spadły w 2019 r. o 5,3%, do 630 Mt CO₂. [\[link\]](#)

- ▶ **14 stycznia** – Konsorcjum, w skład którego wchodziły firmy naftowe Royal Dutch Shell i ExxonMobil, wystąpiło do rządu holenderskiego o dotację 2,1 mld EUR na projekt składowania CO₂. Składowanie dwutlenku węgla odbywałoby się w wyeksploatowanych holenderskich polach gazowych na Morzu Północnym. O dotację wystąpiono wspólnie z dostawcami gazu przemysłowego Air Liquide i Air Products, którzy przedstawili projekt wychwytywania dwutlenku węgla emitowanego przez fabryki i rafinerie na terenie portu w Rotterdamie. Projekt ten ma na celu zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych w największym porcie morskim Europy. Port i cztery zaangażowane firmy oświadczyły, że podejmą ostateczną decyzję inwestycyjną dotyczącą projektu na początku przyszłego roku i zamierzają uruchomić go do 2024 r. Rząd holenderski zapowiedział, że w 2021 r. przekaze łącznie 5 mld EUR dotacji na technologie, które pomogą mu osiągnąć cele klimatyczne. Jednocześnie stwierdził, że już otrzymał wnioski inwestycyjne na łączną kwotę 6,4 mld EUR. Podział dotacji nastąpi do końca drugiego kwartału 2021 r. Holandia, będąca siedzibą wielu dużych gałęzi przemysłu i największego portu morskiego Europy, należy do krajów o najwyższych emisjach gazów cieplarnianych na mieszkańca w Europie. W 2019 r. emisje gazów cieplarnianych Holandii spadły o 18% w porównaniu z poziomem z 1990 r. [\[link\]](#)
- ▶ **14 stycznia** – Kanadyjskie ministerstwo środowiska potwierdziło, że program dla dużych emitentów w prowincji Alberta spełnia federalne wymagania dotyczące

rygorystycznych standardów na 2021 r. Wiąże się to ze wzrostem opłaty za emisję dwutlenku węgla od 2021 r. o 10 CAD¹⁰ do 40 CAD za tonę emisji CO₂, dostosowując się do stawek federalnych. [\[link\]](#)

- ▶ **21 stycznia** – Sąd Apelacyjny Stanów Zjednoczonych dla Dystryktu Kolumbii uchylił zasadę Czystej Energii przystępnej cenowo ACE (ang. *Affordable Clean Energy*), wydanej w 2019 r., która dawała USA więcej czasu do podjęcia decyzji, w jaki sposób wdrożyć najlepszą nową technologię w celu zmniejszenia emisji CO₂ z elektrowni węglowych. Reguła ACE ustanawiała wytyczne dotyczące emisji dla stanów USA przy opracowywaniu planów ograniczenia emisji CO₂ w ich elektrowniach węglowych i przedstawiała poprawę współczynnika ciepła jako najlepszą technologię redukcji emisji CO₂ w tych elektrowniach. Pozwoliło to stanom na decydowanie o najlepszych technologiach dla swoich elektrowni węglowych, utrudniając przyszłej administracji federalnej wprowadzanie krajowych norm emisji. Reguła ACE zastąpiła Plan Czystej Energii CPP (ang. *Clean Power Plan*) z 2015 r., który miał na celu ograniczenie emisji z sektora energetycznego o 32% do 2030 r., w porównaniu do poziomów z 2005 r. Plan Czystej Energii nakazywał każdemu stanowi USA przygotowanie planów redukcji emisji dwutlenku węgla z elektrowni węglowych oraz zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Rozporządzenie CPP nigdy nie zostało uchwalone z powodu procesów sądowych wytoczonych przez niektóre stany i zostało zawieszane przez Sąd Najwyższy w 2016 r. [\[link\]](#)
- ▶ **26 stycznia** – w 2025 r. Ukraina planuje uruchomienie krajowego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych ETS. W 2021 r. Ukraina planuje wdrożyć system monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji gazów cieplarnianych. System ten będzie pierwszym krokiem w kierunku stworzenia krajowego ETS. Ukraina w pierwszym etapie skupi się na redukcji emisji w sektorze energetycznym, przemyśle ciężkim i budynkach. We wrześniu 2020 r. rząd Ukrainy przyjął trzy uchwały, które

¹⁰ Dolar kanadyjski

pomogą jej nad dostosowaniem ustawodawstwa krajowego do przepisów UE, zgodnie ze zobowiązaniem wynikającym z Układu Stowarzyszeniowego z Unią Europejską. W swoim NDC Ukraina zobowiązała się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych do 60% w porównaniu z poziomem z 1990 r.

[[link](#)]

- ▶ **27 stycznia** – Rząd Czech zatwierdził utworzenie specjalnego funduszu modernizacyjnego o wartości ok. 5,8 mld EUR na inwestycje w odnawialne źródła energii, modernizację systemów zaopatrzenia w ciepło, poprawę efektywności

energetycznej i redukcję emisji gazów cieplarnianych przez podmioty uczestniczące w systemie EU ETS. Fundusz powstanie ze sprzedaży uprawnień do emisji dwutlenku węgla. Fundusz będzie podzielony na 9 programów, przy czym największymi beneficjentami będą odnawialne źródła energii, na które przeznaczone zostanie 39% środków z funduszu, 26% zostanie przeznaczone na modernizację systemów energetyki ciepłej, a 13% środków na poprawę efektywności energetycznej i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych dla instalacji przemysłowych uczestniczących w EU ETS. [[link](#)]

| Ogólnokrajowy system handlu uprawnieniami do emisji w Chinach

Chiny są światowym liderem pod względem wielkości emisji gazów cieplarnianych. W 2019 r. były odpowiedzialne za 28% (10,15 Gt CO₂) globalnej emisji CO₂.¹¹ Od konferencji COP24 w Paryżu w 2015 r. Chiny zwiększyły zaangażowanie na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu. Chiny złożyły swój pierwszy wkład do nowego porozumienia klimatycznego INDC¹² (ang. *Intended Nationally Determined Contributions*) w dniu 30 czerwca 2015 r. oraz ratyfikowały Porozumienie Paryskie w dniu 4 września 2016 r., jako jedno z pierwszych państw na świecie¹³. W grudniu 2020 r. Chiny przedstawiły swoje zaktualizowane NDC. W obu dokumentach zakłada się osiągnięcie szczytu emisji, odpowiadającemu wielkości około 12 Gt ekw. CO₂¹⁴ do 2030 r. Chiny zobowiązują się również osiągnąć neutralność klimatyczną do 2060 r. Tabela 4 przedstawia dodatkowe zobowiązania Chin do 2030 r., przedstawione w INDC i NDC.

Kluczowym instrumentem do realizacji powyższych celów będzie ogólnokrajowy system handlu uprawnieniami do emisji CO₂. W październiku 2011 r. Krajowa Komisja ds. Rozwoju i Reform NDRC (ang. *National Development Reform Commission*) poleciła opracować systemy pilotażowe ETS dla pięciu miast (Pekin, Chongqing, Shanghai, Shenzhen i Tianjin) i dwóch prowincji

(Guangdong i Hubei). W grudniu 2016 r. kolejna prowincja (Fujian) ogłosiła uruchomienie u siebie regionalnego systemu handlu uprawnieniami do emisji. Już 25 września 2015 r. chiński prezydent Xi Jinping¹⁵ ogłosił, że w ciągu 2 lat zostanie uruchomiony ogólnokrajowy system ETS, jednak pomimo funkcjonowania pilotażowych systemów ETS, nie udało się tego zrealizować w tym czasie. Opóźnienia nastąpiły ze względu na krajową reformę instytucjonalną przenoszącą odpowiedzialność za sprawy klimatyczne z NDRC na Ministerstwo Ekologii i Środowiska (MEE), zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym. W 2020 r. nastąpił postęp w uruchamianiu ogólnokrajowego systemu, a MEE pracowało nad sfinalizowaniem pierwszej fazy przygotowań do ETS, tj. budową i eksploatacją rejestru i platformy transakcyjnej, którymi kierują odpowiednio Hubei i Szanghaj. W dniu 2 listopada 2020 r. Biuro Generalne MEE wydało dwa strategiczne dokumenty, dotyczące ogólnokrajowego ETS. Pierwszy dokument zatytułowany *Krajowe środki zarządzania handlem uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla*, zwany dalej *Środkami krajowymi* oraz drugi dokument pt. *Środki administracyjne dotyczące rejestracji, handlu i rozliczenia krajowych praw do emisji dwutlenku węgla*. Oba dokumenty były poddane

¹¹ <http://www.globalcarbonatlas.org/en/CO2-emissions>

¹² <http://www4.unfccc.int/submissions/INDC/Published%20Documents/China/1/China's%20INDC%20-%20on%2030%20June%202015.pdf>

¹³ http://unfccc.int/paris_agreement/items/9444.php

¹⁴ <http://climateactiontracker.org/countries/china.html>

¹⁵ <https://icapcarbonaction.com/en/news-archive/309-china-to-launch-world-s-largest-emissions-trading-system-in-2017>

Tabela 4. Zobowiązania Chin w ramach INDC i NDC

Wyszczególnienie	Dotychczasowe INDC	Zaktualizowane NDC
Zmniejszenie emisyjności CO ₂ w stosunku do 2005 r.	60-65%	powyżej 65%
Udział paliw niekopalnych w całkowitym zużyciu energii	Ok.20%	Ok.25%
Zainstalowana moc energetyki wiatrowej i słonecznej	nieokreślona	1 200 GW
Wzrost zasobów leśnych w porównaniu do 2005 r.	Ok. 4,5 mld m ³	Ok. 6 mld m ³

Źródło: International Carbon Action Partnership (ICAP)

konsultacjom społecznym. *Środki krajowe* mają na celu zapewnienie podstawy prawnej dla przyszłego systemu ETS i zastąpienie środków tymczasowych opublikowanych w 2014 r. Nowo opracowane *Środki krajowe* stanowią aktualizację środków tymczasowych i dostosowują je do ogólnokrajowego systemu. *Środki krajowe* obejmują ogólne zasady i przepisy dotyczące zarządzania uprawnieniami, handlu uprawnieniami, monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji, offsetu, nadzoru i zarządzanie oraz odpowiedzialności. MEE jest właściwym organem krajowym, który ustala zasady, a biura regionalne MEE będą nadzorować wdrażanie zasad i przepisów w swoich jurysdykcjach. Również władze gminne mogą być również zaangażowane w zarządzanie ETS.

- ▶ **Podmioty objęte systemem ETS:** przedsiębiorstwa lub inne organizacje gospodarcze, których roczne emisje gazów cieplarnianych przekraczają 26 tys. ton ekw. CO₂, odpowiadające zużyciu ok. 10 tys. ton ekw. węgla w dowolnym roku pomiędzy 2013-2019. Podmioty objęte krajowym systemem handlu uprawnieniami do emisji nie będą już miały obowiązku przestrzegania przepisów w systemach pilotażowych. W pierwszym etapie systemem zostanie objęty sektor energetyczny.
- ▶ **Alokacja uprawnień:** w fazie początkowej przewiduje się głównie przydział bezpłatnych uprawnień, natomiast sprzedaż na aukcjach będzie wprowadzana stopniowo, a jej udział będzie się z czasem zwiększał. MEE może zarezerwować niektóre uprawnienia mając na uwadze

stabilność rynku (analogicznie jak rezerwa MSR w EU ETS). Początkowo podmioty otrzymają uprawnienia, odpowiadające za 70% ich produkcji z 2018 r., pomnożonej przez odpowiedni współczynnik odniesienia (tzw. benchmark). Alokacja zostanie skorygowana później, aby odzwierciedlić rzeczywistą produkcję w 2019 r. i 2020 r. Suma wszystkich przydzielonych uprawnień będzie stanowić limit emisji.

- ▶ **Platforma raportowania danych:** system będzie opierał się na *Krajowej Platformie Informacyjnej Zarządzania uprawnieniami do emisji*, w celu przesyłania danych o emisjach, sporządzania planów monitorowania, zarządzania danymi, sporządzania analiz, weryfikacją i nadzorem.
- ▶ **Sprawozdawczość i weryfikacja:** podmioty objęte systemem będą zobowiązane do składania raportów emisji z poprzedniego roku do końca marca każdego roku i będą odpowiedzialne za autentyczność, kompletność i dokładność raportów. Regionalne władze ekologiczne i środowiskowe przeprowadzą weryfikację raportów. Władze prowincji mogą powierzyć tę czynność agencjom usług technicznych.

Tabela 5. Wartości benchmarków dla instalacji sektora energetycznego w Chinach

Wyszczególnienie	Benchmark dla produkcji energii elektrycznej w [t CO ₂ /MWh]		Benchmark dla produkcji ciepła w [t CO ₂ /GJ]	
	nowy	poprzedni	nowy	poprzedni
Tradycyjne elektrownie węglowe o mocy powyżej 300 MW	0,877	1,003	0,126	0,135
Tradycyjne elektrownie węglowe o mocy poniżej 300 MW	0,979	1,089	0,126	0,135
Elektrownie na paliwo węglowe niekonwencjonalne (szlam węglowy, zawiesina wodno-węglowa)	1,146	1,256	0,126	0,135
Elektrownie na gaz ziemny	0,392	0,404	0,059	0,059

Źródło: International Carbon Action Partnership (ICAP)

- ▶ **Rozliczenie emisji uprawnieniami:** podmioty objęte systemem, inne instytucje i osoby fizyczne mogą dobrowolnie kupować uprawnienia do emisji i rozliczać nimi swoje emisje. Wszelkie rozbieżności między zweryfikowanymi emisjami, a przedłożonymi uprawnieniami można będzie odliczyć od przydziału na następny rok.
- ▶ **Offsets:** podmioty objęte systemem mogą rozliczyć do 5% swoich zweryfikowanych emisji jednostkami CCER (ang. *Chinese Certified Emissions Reductions*) z krajowych projektów redukcji emisji w zakresie energii odnawialnej, pochłaniania dwutlenku węgla, utylizacji metanu i innych.
- ▶ **Handel uprawnieniami:** w handlu uprawnieniami, mogą brać udział podmioty objęte ogólnokrajowym ETS, jak również inne instytucje oraz osoby fizyczne.
- ▶ **Rejestr i platforma handlowa:** Za rejestr uprawnień będzie odpowiedzialna prowincja Hubei, a za platformę handlową sprzedaży uprawnień do emisji będzie odpowiadało miasto Szanghaj. Będą one współpracować z pozostałymi regionalnymi rynkami handlu uprawnieniami.

MEE opublikowało 20 listopada 2020 roku zaktualizowaną wersję projektu planu alokacji dla energetyki pod nazwą *Plan ustalania*

krajowych limitów handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla i planu przydziału przydziałów na lata 2019–2020. W porównaniu z poprzednimi wersjami projekt nadal wykorzystuje *benchmarking* jako główną metodę alokacji, dla konwencjonalnych elektrowni węglowych poniżej i powyżej progu zainstalowanej mocy 300 MW, niekonwencjonalnych elektrowni węglowych (takich jak szlam węglowy czy zawiesina wodno-węglowa) oraz elektrownie na gaz ziemny. Tabela 5 zawiera aktualne wartości benchmarków oraz benchmarki z poprzedniej wersji z sierpnia 2020 r. Ogólnie wartości benchmarków zostały głównie zaostrzone.

Zaktualizowany plan alokacji obejmuje procesy wstępnej alokacji i korekty ex post. Suma wszystkich przydzielonych uprawnień dla wszystkich instalacji będzie stanowić limit emisji dla branży energetycznej. W projekcie planu dodatkowo wyjaśniono związek między pilotażowymi systemami ETS, a ogólnokrajowym systemem ETS. Podmioty, które były objęte pilotażowymi planami alokacji w 2019 i 2020 r., zostaną wyłączone z ogólnokrajowego systemu ETS na te lata. Jednak po opublikowaniu ostatecznego ogólnokrajowego planu rozdziału uprawnień, objęte nim podmioty nie będą już podlegać programom pilotażowym. Przewiduje się, że w ogólnokrajowym systemie ETS dla branży energetycznej weźmie udział ponad 2 200 instalacji. Szacuje się, że ogólnokrajowy system ETS obejmie ponad 4 tys. Mt CO₂ emisji,

co odpowiada ponad 40% krajowej emisji dwutlenku węgla Chin. W dniu 5 stycznia 2021 r. MEE opublikowało ostateczną wersję *Krajowych Środków zarządzania handlem uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla* (tzw. *Środki krajowe*) wraz z ostatecznym planem alokacji dla sektora energetycznego *Plan ustalania limitów handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla na lata 2019–2020 i ich przydziału* oraz wykaz objętych nim podmiotów. Pierwszy cykl zgodności ogólnokrajowego systemu ogólnokrajowego ETS dla sektora energetycznego będzie trwał od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. i obejmie emisje z 2019 i 2020 r. Ostatecznie Chiny planują uruchomić ogólnokrajowy system ETS

dla sektora energetycznego od 1 lutego 2021 r. Następnym etapem będzie dołączenie do ogólnokrajowego systemu ETS takich sektorów jak: sektor petrochemiczny, chemiczny, cementowy, sektor żelaza i stali, metali kolorowych, sektor papierniczy oraz lotnictwo. Zakończenie uruchomienia ogólnokrajowego systemu ETS w Chinach powinno nastąpić do 2025 r. Aktualnie w Chinach funkcjonuje osiem regionalnych systemów pilotażowych ETS, które rozpoczynały funkcjonowanie od 2013 r. W sierpniu 2020 r. systemy pilotażowe obejmowały ok. 3 tys. instalacji przemysłowych i sprzedały ok. 400 mln uprawnień do emisji.

| Światowa podaż jednostek offsetowych

Z danych publikowanych przez Sekretariat Konwencji Klimatycznej (UNFCCC) wynika, że w styczniu liczba zarejestrowanych projektów CDM nie zmieniła się, co oznacza, że w sumie zarejestrowanych zostało 7 846 projektów CDM (ang. *Clean Development Mechanism* – mechanizm czystego rozwoju)¹⁶.

Liczba jednostek CER wydanych do końca stycznia wyniosła ok. 2 074,9 mln, a więc w ciągu tego miesiąca wydano 6,2 mln jednostek CER. Natomiast liczba jednostek wydanych w związku z realizacją działań programowych CDM (PoA)¹⁷ na koniec stycznia osiągnęła poziom 34,41 mln jednostek, czyli w ostatnim miesiącu wydano ok. 1,17 mln jednostek.

| Pozostałe informacje

▶ Wobec zastrzeżeń grupy państw członkowskich w stosunku do wstępnej wersji wytycznych dotyczących taksonomii, wykluczającej finansowanie gazu ziemnego jako paliwa przejściowego (o konsultacjach dotyczących taksonomii można przeczytać w poprzednim wydaniu [Raportu z rynku CO2](#)), Komisja zwróciła się do swoich ekspertów o ponowne opracowanie wytycznych. Nowa wersja spodziewana jest nie wcześniej niż na przełomie marca i kwietnia br. Krytyka wytycznych dotyczyła nie tylko zbyt wyśrubowanych norm dotyczących m.in. gazu, ale również bardziej ogólnie – zbyt zawężonego podejścia do finansowania inwestycji, co mogłoby prowadzić do skupienia się inwestorów jedynie na

niewielu wybranych firmach i korporacjach. Europejska taksonomia jest określana jako pierwsza światowa *zielona lista*, która ustala akceptowalne progi emisyjności dla wielu obszarów działalności gospodarczej, klasyfikując tym samym to, co może być uznane za *zrównoważone*, a dzięki temu kwalifikujące się do *zielonego* finansowania, a co nie. Wytyczne w zakresie taksonomii dotyczą nie tylko energetyki, ale również takich dziedzin jak produkcja samochodów elektrycznych czy materiałów izolacyjnych służących do ocieplania budynków. Restrykcyjność proponowanych zasad taksonomii mogłaby być uelastyczniona poprzez dopuszczenie rozwiązań

¹⁶ <http://cdm.unfccc.int/>.

¹⁷ ang. *Programme of Activities (PoA)* – działania programowe obejmujące realizację wielu pojedynczych projektów, które łączy wspólna procedura zatwierdzania, a

dodawanie kolejnych projektów odbywa się bez konieczności ich nowego zatwierdzania, co prowadzi do obniżenia kosztów (więcej nt. CDM PoA: <http://cdm.unfccc.int/ProgrammeOfActivities/index.html>)

przejściowych. Dla inwestorów duże znaczenie ma również sprecyzowanie w jakim stopniu konkretna działalność związana z daną inwestycją *nie będzie powodowała poważnej szkody* dla któregośkolwiek z celów środowiskowych, przyjętych w taksonomii. Komisja i jej eksperci zastrzegają, że zasady nie zostaną cofnięte ani złagodzone, a jedynie nastąpi możliwe doprecyzowanie tych obszarów, w których przedsiębiorcy i sektor finansowy mogliby dokonać przejścia do gospodarki zgodnej z Europejskim Zielonym Ładem. I prawdopodobnie na tym polu rysuje się szansa do zaakceptowania wysiłków na rzecz przechodzenia do gospodarki niskoemisyjnej przez sektory i operatorów instalacji wykorzystujących paliwa kopalne. Pojawia się bowiem przekonanie o potrzebie włączenia do finansowania tych części gospodarek, które miałyby duży potencjał redukcyjny, ale wymagający znacznych środków kapitałowych. Jednocześnie Komisja chce, aby poprzez taksonomię premiować inwestycje nowoczesne, technologie innowacyjne i rozwiązania zmierzające do zapewnienia zeroemisyjności. Jeśli chodzi o wykorzystanie gazu, to KE zauważa potrzebę uwzględnienia go jako przejściowego źródła energii tam, gdzie wprost może on zastąpić węgiel. Choć gaz ziemny jest niewątpliwie paliwem kopalnym, to jednak charakteryzuje go emisyjność o połowę mniejsza niż w przypadku węgla. Zdaniem Komisji dostęp do finansowania umożliwiającego przejście energetyki węglowej na błękitne paliwo dawałby szansę na postęp w dalszej dekarbonizacji, m.in. w Polsce i w Niemczech [\[link\]](#).

- ▶ Sekretariat Wspólnoty Energetycznej opublikował opracowanie pt. „*Carbon Pricing Design for the Energy Community*” przygotowane przez firmy konsultingowe Kantor i E3Modelling dla państw: Albanii, Bośni i Hercegowiny, Gruzji, Kosowa, Północnej Macedonii, Mołdawii, Czarnogóry, Serbii i Ukrainy. Celem przygotowanego opracowania jest ocena i zaproponowanie projektu skutecznego mechanizmu wyceny emisji dwutlenku węgla, który będzie sprzyjał dekarbonizacji sektora energii elektrycznej, przy jednoczesnym uniknięciu

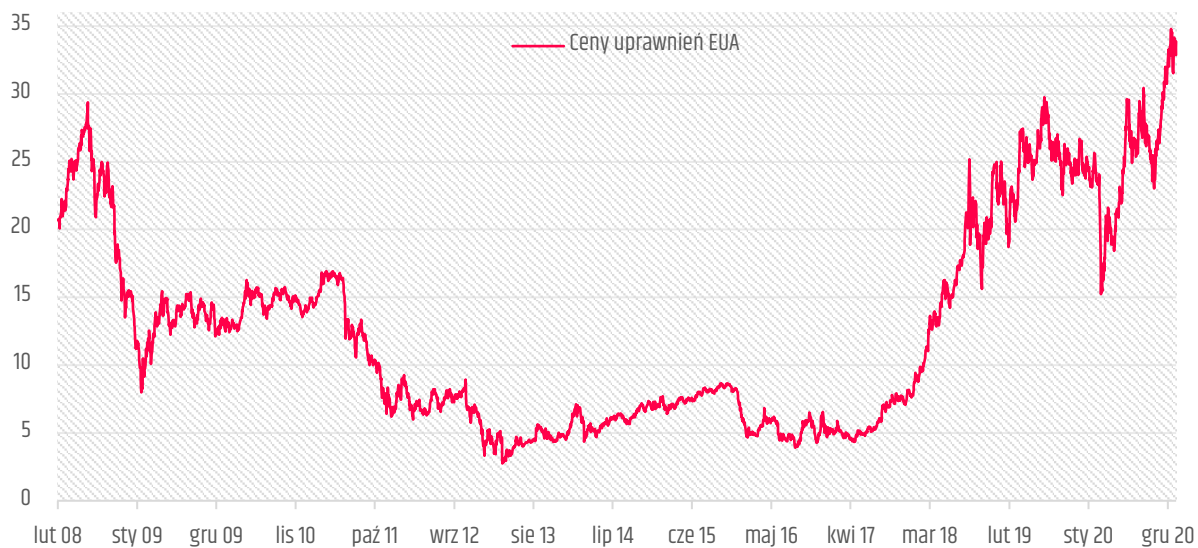
i zminimalizowaniu niekorzystnych skutków społecznych i gospodarczych. Więcej informacji w raporcie [\[link\]](#) [\[link\]](#).

- ▶ Koniec z gazem – tak można najprościej określić założenia dotyczące finansowania przyszłych inwestycji przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI). Zarząd Banku chce zdecydowanie odejść od wspierania paliw kopalnych już od początku 2021 r., aby wspomóc osiągnięcie ambitnych celów klimatycznych UE, prowadzących do neutralności klimatycznej. EBI opublikował swoją *klimatyczną mapę drogową*, w której zakłada skierowanie połowy swoich środków na działania związane z ochroną klimatu i zrównoważoną gospodarką, przewidując niebagatelną kwotę biliona EUR na zielone inwestycje, realizowane do 2030 r. Finansowane będą projekty związane z efektywnością energetyczną i OZE oraz badania naukowe i innowacje w zakresie *zielonej energii*. I choć paliwo gazowe mogłoby stanowić przejście do źródeł mniej emisyjnych dla niektórych państw członkowskich szczególnie uzależnionych od węgla, to jednak Bank nie zmierni brać tego pod uwagę. Wykluczenie finansowania użytkowania gazu w dotychczasowej formie znalazło się na *czarnej liście* obok całkowitej eliminacji inwestowania w instalacje produkujące energię i ciepło z węgla, torfu, oleju opałowego itp. Bank deklaruje natomiast wspieranie produkcji wodoru, o ile będzie on wytwarzany z energetyki odnawialnej jako tzw. zielony wodór lub jako niskoemisyjny wodór produkowany przy użyciu energii jądrowej bądź gazowej, ale wyłącznie powiązanej z technologią CCS. Bank chce odgrywać wiodącą rolę w wychodzeniu z kryzysu pandemicznego, wskazując na kierunek walki ze zmianami klimatu stanowiącym okazję do odnowy gospodarczej. Jednocześnie EBI ostrzega przed spowolnieniem inwestycyjnym wywołanym kryzysem COVID-19, który zagraża europejskiej konkurencyjności na rynkach światowych. Szansą na utrzymanie pozycji miałoby być kierowanie większych środków finansowych na rozwój innowacyjności [\[link\]](#).

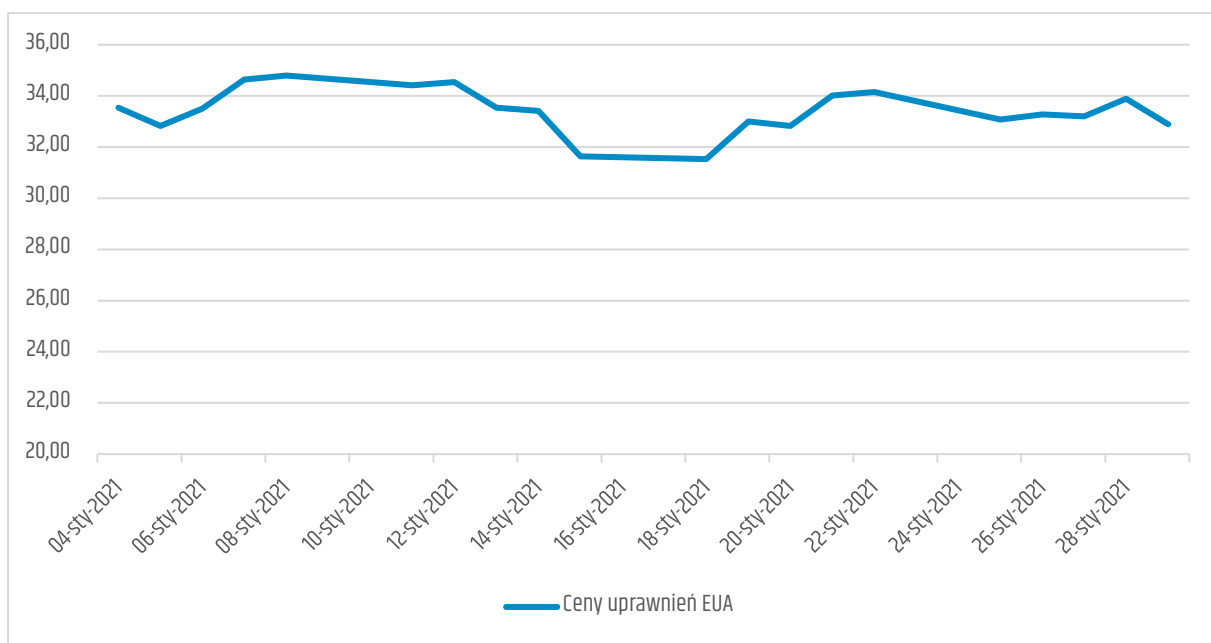
Tabela 6. Kalendarium najważniejszych wydarzeń w lutym 2021 r.

Dzień	Wydarzenie
5 lutego	Zakończenie konsultacji społecznych Komisji Europejskiej w sprawie „National emissions reduction targets (Effort Sharing Regulation) – review based on 2030 climate target plan”
8- 11 lutego	Sesja plenarna Parlamentu Europejskiego (wśród tematów: Establishing the Recovery and Resilience Facility)
25 -26 lutego	Szczyt Rady Europejskiej (wśród tematów: Konkluzje z grudnia 2020 r.)
4, 24, i 25 lutego	Posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI) w PE
23 lutego	Posiedzenie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE) w PE
9, 10, 11, 12, 15, 16, 18, 19, 22, 23, 26 lutego	Posiedzenie Grupy Roboczej Rady UE ds. Środowiska
7, 8, 12, 14, 15, 19, 21, 22, 23, 24 lutego	Posiedzenie Grupy Roboczej Rady UE ds. Międzynarodowych Aspektów Środowiska
W lutym	<p>Terminy aukcji uprawnień EUA/EUAA w UE:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ EEX: od 3 do 24 lutego (co tydzień w środę) - krajowa aukcja polskich uprawnień EUA – 2,575 mln (start od 9:00 do 11:00); ▶ EEX: od 1 do 25 lutego (poniedziałek, wtorek i czwartek) - unijna aukcja uprawnień EUA (+ EFTA): <u>3,288 mln</u> EUA/na aukcję (start od 9:00 do 11:00); ▶ EEX: od 5 do 26 lutego (piątek) - krajowa aukcja niemiecka, do sprzedaży: <u>2,651 mln</u> EUA/aukcje (start od 9:00 do 11:00)

Wykres 2. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA na rynku spot w latach 2008-2021 [w EUR]

Wykres 3. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA na rynku spot w 2021 r. [w EUR]

Źródło: Opracowanie własne KOBIZE na podstawie danych o cenach z giełdy Bluenext (od 26 lutego 2008 do 11 czerwca 2008 r.), rynku OTC (do dnia 10 czerwca 2009 r.) i giełdy ICE/ECX, Bluenext, EEX, Nordpool (od 11 czerwca 2009 r. do końca grudnia 2012 r.) oraz na podstawie danych giełdy ICE/ECX, EEX (poczynając od 1 stycznia 2013 r.).

Celem zobrazowania sytuacji na rynku EU ETS, a także zmienności ceny uprawnień do emisji, zdecydowaliśmy się na cykliczne umieszczanie w Raporcie z rynku CO₂ wykresów pokazujących główny trend cenowy uprawnień do emisji. Prezentowany w obecnym Raporcie z rynku CO₂ wykres 2 obejmuje okres od lutego 2008 r. do stycznia 2021 r. Natomiast na wykresie 3 przedstawiono zakres zmienności cenowej w 2021 r.

Niniejszy dokument może być używany, kopiowany i rozpowszechniany, w całości lub w części, wyłącznie w celach niekomercyjnych i z zachowaniem praw autorskich, w szczególności ze wskazaniem źródła ich pochodzenia.

Działalność KOBiZE jest finansowana ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Kontakt:

Zespół Strategii, Analiz i Aukcji

Krajowy Ośrodek Bilansowania
i Zarządzania Emisjami

Instytut Ochrony Środowiska -
Państwowy Instytut Badawczy

ul. Chmielna 132/134

00-805 Warszawa

e-mail: raportCO2@kobize.pl

W celu otrzymywania bezpośrednio numerów „Raportu z rynku CO₂” zachęcamy Państwa do zapisywania się do naszego newslettera:

NEWSLETTER